

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

**ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА КОРУПЦИЯТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА
за 2014 година**

С решение по протокол № 12 от 28.03.2013 г. Висшият съдебен съвет приема Стратегия за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система. Нейната основна цел е да ограничи корупцията в страната и да възвърне доверието в съдебната система и ВСС за утвърждаване на предсказуема администрация, изграждане на сътрудничество с неправителствените организации (НПО) и гражданското общество и засилване на гражданския контрол, както и да предложи система от принципи, инструменти и мерки за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт като част от процеса на съдебна реформа.

За постигането на тази цел Стратегията предвижда установяването на съответни правила за поведение и механизми за тяхната реализация, които да послужат и за основа на бъдещи законодателни и организационни мерки, насочени към институционално развитие и укрепване на отделните структурни звена на съдебната власт /съд, прокуратура и следствие/ в контекста на превенцията и противодействието на корупционните явления.

Стратегията отчита конституционните промени, засягащи съдебната власт, антикорупционното законодателство и утвърдените от Висшият съдебен съвет (ВСС) подзаконови актове, които пряко произтичат от Стратегията за реформа на съдебната система и Закона за съдебната власт.

Сред основните цели на Стратегията за превенция и противодействие на корупцията е да отговори на новите предизвикателства, свързани с участието на България в Механизма за сътрудничество и проверка (МСП), въведен с присъединяването на България в Европейския съюз (ЕС). За преодоляване на проблеми в областта на съдебната реформа и борбата с корупцията ВСС продължава с обсъждане и изпълнение на приетия от правителството План за действие за изпълнение препоръките на ЕК и показателите за напредък /benchmarks/ по МСП. Стратегията се базира и на

приетата от Министерски съвет стратегия за продължаване на реформата в съдебната система в условията на пълноправно членство на България в ЕС, където противодействието на корупцията в съдебната система е една от стратегически цели, които трябва да бъдат постигнати.

Основните задачи на антикорупционната стратегия са насочени към постигане на бързо и ефективно правораздаване, повишаване общественото доверие в съдебната власт, осигуряване на по – голяма прозрачност и отчетност на дейността на правораздавателните органи и Висшия съдебен съвет в частност, както и създаването на условия за активно участие на гражданите в предотвратяването и разкриването на корупционни практики в съдебната власт.

На 27.02.2014 г. с протокол № 9 от заседание на ВСС е приет План – график по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система за 2014 г.

В изпълнение на заложените мерки, бяха извършени следните дейности от постоянните комисии при ВСС, съгласно изготвения План – график:

I. КОМИСИЯ ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА И АТЕСТИРАНЕТО НА СЪДИИ, ПРОКУРОРИ И ИСЛЕДОВАТЕЛИ

По отношение мерките, свързани с кадровата политика, водеща роля има Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи. Основните насоки са свързани с повишаване на публичността в работата на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи чрез публикуване в Интернет страницата на ВСС на дневния ред на предстоящите заседания и протоколите от проведените заседания, както и публикуване в Интернет страницата на ВСС на всички атестационни формуляри за извършени атестирания на съдии, прокурори и следователи и на административни ръководители и заместници на административни ръководители.

След приемане на комплексната оценка от атестирането с решение на Висшия съдебен съвет всички атестационни формуляри за извършени атестирания на съдии, прокурори и следователи и на административни ръководители и заместници на административни ръководители се сканират (след заличаване на личните данни, съобразно ЗЗЛД) и информацията се публикува на сайта на ВСС, в раздел „Решения на постоянните комисии” – Комисия по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи, „Атестационни формуляри”.

За периода от 01.01.2014 г. до 08.12.2014 г., Комисията по предложенията и атестирането е направила 65 предложения до ВСС за придобиване статут на несменяемост, 1235 предложения за периодично атестиране и приемане на комплексна оценка. Подадените възражения

срещу определената комплексна оценка са 92, а 49 са оставени без уважение от и е приета комплексната оценка, предложена от КПА.

Направените от КПА предложения за повишаване на място в по – горен ранг и възнаграждение са за 311 магистрати.

По мярка № 3 - Публикуване в Интернет страницата на ВСС имената на всички кандидати за административни ръководители.

- Съгласно чл. 194а, ал.2 от ЗСВ и чл.5 от Правила за избор на административни ръководители на органите на съдебна власт, Комисията по предложенията и атестирането /КПА/ е публикувала на Интернет страницата на ВСС в Раздел „Избор на административни ръководители” имената на всички кандидати за административни ръководители в 3 дневен срок след постъпване на заявленията им в администрацията на ВСС. В периода януари 2014г.-08.12.2014 г. КПА е предложила на ВСС да обяви 159 /сто петдесет и девет/ процедури за избор на административни ръководители с общо 242 /двеста четиридесет и двама/ допуснати кандидати, отговарящи на изискванията на чл.169, ал. 1 и чл. 170 , ал. 1-3 от ЗСВ. Проведени са 91 /деветдесет и една/ процедури за избор.

По мярка № 4 - Публикуване на кадрова справка и биографични данни за кандидатите за административни ръководители.

- В Раздел „Избор на административни ръководители”, в информацията за кандидатите за административни ръководители, се публикуват кратки биографични данни, както и кадрова справка - част I от публикувания атестационен формуляр за всеки кандидат, съобразени с разпоредбите на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

По мярка № 5 - Публична презентация на концепциите на кандидатите за административни ръководители за развитие на съответния орган.

- Концепциите за стратегическо управление на съответния орган на съдебната власт по чл. 194б, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, се публикуват на Интернет страницата на ВСС в Раздел „Избор на административни ръководители”, като съгласно чл. 15, ал.4 от Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт, кандидатите представят концепцията си за работата си като административен ръководител на съответния орган на съдебната власт в рамките на конкретно определеното от ВСС време.

По мярка № 6 - Публикуване на становища за кандидатите за административни ръководители от юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, висши

училища и научни организации, включващи и въпроси, които да им бъдат поставяни, както и получени сигнали.

- В изпълнение на тази задача, КПА публикува на Интернет страницата на ВСС в Раздел „Избор на административни ръководители” становища от юридически лица с нестопанска цел, висши училища и научни организации както и всички получени сигнали за кандидатите за административни ръководители. Поставените и получени въпроси и становища до ВСС и постъпилите отговори се публикуват на интернет страницата на ВСС в срок до 3 работни дни след постъпването им, съгласно чл. 10 от Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт. Не се публикуват анонимни сигнали, конкретни данни, съставляващи класифицирана информация, както и факти от интимния живот на кандидатите.

По мярка № 7 - Публикуване в Интернет страницата на ВСС на становището на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” за притежаваните нравствени качества на кандидатите за административни ръководители.

- На основание чл. 194б, ал.1, т.3 от ЗСВ, Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества на кандидатите, в резултат на което КПЕПК изготвя мотивирано становище, като запознава кандидатите със същото, не по – късно от три дни преди датата на събеседването.

По мярка № 8 - Публикуване на декларация за имотно състояние и произхода на средствата за придобиване на имущество за кандидатите за административни ръководители.

- С Решение на ВСС по пр. 54/20.11.2014 г. са изменени и допълнени Правилата за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, в частта касаеща чл. 5 от същите. В изпълнение на което, КПА оповестява публично на интернет страницата на ВСС в Раздел „Избор на административни ръководители”.

По мярка № 9 - Изготвяне на становища на КПА по чл. 169, ал. 1 от ЗСВ във връзка с чл. 12 от Правилата за избор на административни ръководители, за притежаваните професионални качества на кандидатите.

- За всеки кандидат за административен ръководител, Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи приема и предоставя на Висшия съдебен съвет мотивирано становище за притежаваните професионални качества, което съдържа обобщено заключение за наличието или липсата на данни, поставящи под съмнение високите професионални качества спрямо длъжността, за която се

кандидатства. Съгласно чл. 12, ал. 2 от Правилата за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, становището се предоставя на кандидатите не по-късно от три дни преди датата на събеседването и съдържа данни от атестационните формуляри и документи от кадровото досие на кандидата; данни за органа на съдебната власт, за чието ръководство се кандидатства (щатна численост, действителна натовареност, състояние, дейност и администриране, годишни отчети за дейността на органа, данни за извършени проверки от ИВСС и от горестоящите органи на съдебната власт, както и за предприетите мерки във връзка с отправените припоръки); доклади от проверките на ИВСС в органа на съдебната власт, където е работил кандидата; документи, постъпили по реда на чл. 7-9 от Правилата за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

В периода 01.01.2014 г. – 08.12.2014 г. изготвените от КПА становища са 165.

II. КОМИСИЯ ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА

По мярка № 10 - Актуализиране на Правила за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 35/30.09.2013 г. отправи молба до комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт за предоставяне на предложения и идеи по Правилата за организация и дейността им. Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт проявиха инициативност и изпратиха около 40 предложения, които са обобщени от експертите на Комисията. На свои поредни заседания членовете на КПЕПК разгледаха и обсъдиха обобщението на постъпилите предложения, в резултат на което с решение по протокол № 7/17.02.2014 г. на Комисията е приет проект за изменение и допълнение на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Водени от желанието за по-голяма публичност и прозрачност на своята дейност, КПЕПК публикува проекта за изменение и допълнение на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”. Същият е предоставен и на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет за обсъждане и предложения по него.

Едновременно с актуализирането на Вътрешните правила на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт,

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 17/28.04.2014 г. отправи молба към местните етични комисии за предоставяне на предложения и идеи по него, в срок до 30 май 2014 г. Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт проявиха инициативност и изпратиха около 20 предложения, които са обобщени от експертите на Комисията. Постъпилите предложенията за промени на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат в становищата, подготвени от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите са разгледани и обсъдени на заседанието на КПЕПК, проведено на 23.06.2014 г. В тази връзка следва да се отбележи, че Комисията приема предложенията на Окръжен съд – гр.Търговище, Върховна административна прокуратура, Апелативен съд – гр.Бургас и Окръжна прокуратура – гр.Добрич. КПЕПК с решение по протокол № 32/28.07.2014 г. приема измененията и допълненията на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат в становищата, подготвени от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите. Примерният образец е публикуван на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”.

По мярка № 11- Обсъждане с Гражданския съвет към ВСС на Правилата за организацията и дейността на комисии по професионална етика в органите на съдебната власт.

- Проектът на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисии по професионална етика в органите на съдебната власт е разгледан в заседание на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет, проведено на 07.03.2014 г. В тази връзка е постъпило становище от Сдружение „Център на НПО в Разград”, съдържащо конкретни предложения по проекта на Правилата. КПЕПК с решение по протокол № 20/26.05.2014 г. одобри идеята на Сдружение „Център на НПО в Разград” за подобряване структурата на документа и създаде раздели и глави със съответни наименования. На същото заседание е приет окончателният проект на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисии по професионална етика в органите на съдебната власт.

Висшият съдебен съвет с решение по протокол № 26/19.06.2014 г. приема Правилата за формирането, организацията и дейността на комисии по професионална етика в органите на съдебната власт.

Същите са публикувани на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”.

По мярка № 12 - Утвърждаване на принципа на самосезиране на КПЕПК в случаи на съобщения в средствата за масова информация при прояви и действия на магистрати, нарушаващи етичните правила.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС своевременно реагира и проявява адекватно отношение към всички станали обществено известни случаи, отнасящи се до съмнения за неетично поведение на магистрати като по – този начин установява механизъм за реакция по етичните казуси

По мярка № 13 - Периодично публикуване на справки за дейността на КПЕПК.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС ежесечно публикува справки за дейността си, в които се съдържа подробна информация за всички случаи на самосезиране и по-значимите решения.

III. КОМИСИЯ ПО АНАЛИЗ И ОТЧИТАНЕ СТЕПЕНТА НА НАТОВАРЕНОСТ НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

За 2014 г. Комисията отчита следното изпълнение по раздел 3 „Анализ и отчитане степента на натовареност” от антикорупционните мерки за подобряване дейността на магистратите, заложи в Стратегията:

По мярка № 14 - Финализиране на процеса по оптимизация структурата на военните съдилища и прокуратури.

Изпълнението на мярката стартира с проведена на 21.01.2014год. среща на комисията с министъра на отбраната, председателя на ВКС, Главния прокурор на Република България и министърът на правосъдието за обсъждане на становището на министъра на отбраната и допълнително съгласуване на Проект на решение на ВСС за закриване на военни съдилища и определяне на структурата и районите на компетентност на военните съдилища в страната. Във връзка с решение на Комисията по натовареност и на основание чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт, ВСС със свое решение по протокол № 6 от 06.02.2014г. закрива Военен съд – Плевен и Военен съд – Варна, считано от 1 април 2014 г. и съответните им прокуратури и определя границите на съдебните райони и съответните правоприемници.

С решение по протокол №10/18.03.2014год. Комисията е **възложила** на председателя на Варненския военен съд да създаде необходимата организация и окаже пълно съдействие на председателя на Сливенски военен съд за изпълнение на необходимите действия съобразно ЗЗКИ и указанията на ДКСИ, с оглед приключване преди 1 април 2014 г. на предаването и съответно приемането на съдържащите се материали в регистратурата за класифицирана информация от ВС Варна на ВС Сливен.

По мярка № 15 - Оптимизиране структурата на районните съдилища и реформа на съдебната карта.

На заседание на комисията, проведено на 22.04.2014год. е разгледан Анализ на кадровото състояние на съдилищата и прокуратурите извън областните центрове и предложение за тяхното оптимизиране, изготвен от г-н Румен Боев – член на ВСС. На членовете на комисията е дадена възможност да се запознаят с анализа. На последващо заседание, проведено на 03.06.2014год., комисията взема решение с което възприема представения анализ като идеен работен проект, който да послужи като основа, за бъдеща дискусия и допълване с данни по отношение на съдебните кадри по райони, както и с данните, които ще бъдат получени от съвместната работа по темата между МП и ЦИД.

По мярка № 16 - Изработване на методика за оценка (отчитане и регулиране) на натовареността в органите на съдебната власт.

Още през месец януари 2014год. са предоставени на външен изпълнител постъпилите от пилотните съдилища попълнени анкетни карти за извършване на изследване за тежестта на групите съдебни дела. Проведени са няколко заседания на работната подгрупа „Прокурори и следователи” към Работната група за изготвяне на средносрочна стратегия на човешките ресурси в съдебната система, през периода март – юни 2014 г. е извършено пилотно изследване на натовареността, което обхваща прокурорите и следователите в цялата страна. На 17.06.2014год. Комисията направи представяне на демо-версия на електронните web-базираны въпросници, чрез които ще се извърши цялостното изследване на натовареността на съдиите, начина на протичане на изследването и обработването на резултатите. На представянето, освен членове на ВСС, присъстваха представители на магистратската общност, външни експерти, както и журналисти от различни медии. Представянето беше съпроводено от ползотворна дискусия.

От м. юли 2014 г. и към момента е в процес попълване на уеб-базирана анкета от всички съдии в страната в рамките на емпиричното изследване за определяне на тежестта на отделните видове дела, подробно разписано в приетата през 2013 г. от ВСС „Методология за провеждане на емпирично изследване за определяне на тежестта на отделните видове дела и Основни положения на методиката за оценка на натовареността на съдиите”. До края на 2014 г. предстои финализиране на попълването на анкетата, след което ще бъдат анализирани събраните данни и ще бъде определена времева тежест на отделните видове дела. Времева тежест на разглежданите дела ще послужи за определяне на норма на натовареност

на съдиите. Поради бавния процес по попълване на анкетата и събиране на данните в изследването **първата част от мярката по отношение на съдиите ще продължи да се изпълнява и през 2015 г.**

След проведеното в периода април-юни 2014 г. пилотно изследване на натовареността на всички прокурори и следователи в страната, както и на всички административни ръководители на прокуратурите и ръководителите на следствените отдели, през м. септември т.г. са анализирани резултатите, изработен и приет е от Работната подгрупа на прокурорите и следователите Проект на Методика за измерване на натовареността на прокуратурите и индивидуалната натовареност на прокурор и следовател, като е определена и среднодневна норма за натовареност на прокурорите и следователите. Предстои в заседание на 11.12.2014 г. методиката да бъде приета от ВСС и от 1 януари 2015 г. за срок от една година да влезе в действие изчисляване на натовареността на прокурорите и следователите, както и на прокуратурите и следствените отдели, по тази методика. **С това първата част от мярката може да се счете за изпълнена по отношение на прокурорите и следователите.**

По мярка № 17 - Идентифициране и анализ на допълнителните фактори, водещи до неравномерна натовареност на магистратите и предлагане на мерки за тяхното преодоляване

По инициатива на комисията ВСС е приел минимален процент дела, които да се разпределят за разглеждане на административните ръководители на органите на съдебната власт, което ще спомогне за по-равномерно разпределение на дела в рамките на съответния орган между редовите магистрати и административните ръководители.

Във връзка с наблюдаваната свръхнатовареност в някои органи по инициатива на комисията ВСС сформира през м. юни Работна група за изработване на устойчиви решения за свръхнатоварените органи на съдебна власт. Работната група е идентифицирала кои са факторите оказващи пряко влияние върху генерирания свръх обем на завеждани дела в няколко съдилища и е направила предложения за преодоляване на този проблем, които са предимно в насока законодателни промени. Предстои обобщаване на предложенията и представянето им на ВСС.

С цел подобряване на съдебната статистика комисията е изготвила проекти на списъци с актуализирани шифри за наказателните, административните, гражданските и търговските дела. През месец декември предстои предлагането им за приемане от ВСС с цел от 1 януари 2015 г. статистическата отчетност да се събира по новите по-подробни шифри.

По мярка № 18 - Текущ мониторинг и анализ на статистически данни за дейността на отделните органи на съдебната власт за 2013-2014г. с оглед определяне на натовареността по щат, действителната натовареност и средната натовареност. Предложения до ВСС за оптимизиране на щатовете в отделните съдилища и прокуратури.

Комисията извършва текущ мониторинг и анализ на натовареността на органите на съдебната власт съгласно чл. 30, ал. 1, т. 9 от Закона за съдебната власт, като ежегодно отчита и анализира степента на натовареност на органите на съдебната власт въз основа на изискваната от съдилищата и обобщавана информация за тяхната дейност. Изготвяните от комисията ежегодни анализи за натовареността на съдилищата са публикувани на Интернет страницата на ВСС, раздел „Доклади, декларации, анализи”, подраздел „Анализи”. След закриване от 1 март 2014 г. на две военни съдилища и съответните им военни прокуратури натовареността в останалите военни правораздавателни органи се наблюдава и след изтичане на период от 1 година от преструктурирането на военните съдебни райони ще бъде изготвен отново анализ и предложено съответно ново преструктуриране при необходимост. Определен е минимален процент на участие на административните ръководители в случайното разпределение на разглежданите дела, като комисията предвижда в началото на 2015 г. да предложи на ВСС изменение на решението.

Във връзка с оптимизиране на щатовете в отделните съдилища и прокуратури КАОСНОСВ работи във взаимодействие с Комисията по предложенията и атестирането на магистрати, като подава изисквана информация и анализ за натовареността на органите на съдебната власт за отделни райони.

Относно преразпределението и оптимизирането на щатовете в органите на съдебната власт, през отчетния период КПА е предложила на ВСС да съкрати 52 и да разкрие 58 длъжности в съдилищата, както и да съкрати 71 длъжност и да разкрие толкова в прокуратурите. Общо 123 длъжности са съкратени в по – ниско натоварените органи на съдебната власт и са разкрити 129 в по – високо натоварените такива.

По мярка № 19 - Преодоляване на проблемите, свързани с неравномерната натовареност на органите на съдебната власт в условията на активно партньорство с другите комисии на ВСС, неправителствения сектор, професионалните организации на магистратите, административните ръководители и действащи магистрати, държавни институции и др.

С оглед преодоляване на неравномерната натовареност се предвижда преструктуриране на районните съдилища извън областните центрове,

като се вземат предвид комплекс от фактори (демографски, инфраструктурни, социокултурни), влияещи върху генерирания обем на образуваните в съдилищата дела. Комисията е приела идеен проект в тази насока. Работи се в сътрудничество с Министерството на правосъдието и Центъра за изследване на демокрацията, които оказват съдействие чрез изготвяне на Анализ на социално-икономическите фактори, оказващи влияние върху честотата и типа дела, завеждани в българските съдилища. В работната група, сформирана към комисията, натоварена да изработи средносрочна стратегия за човешките ресурси в съдебната система участват представители на НПО, професионални и съсловни организации. Получено е становище от чуждестранни експерти по Методологията за провеждане на емпирично изследване за определяне на тежестта на отделните видове дела и Основни положения на методиката за оценка на натовареността на съдиите. През м. декември в България на 2-седмично посещение са двама водещи консултанти в областта на съдебните изследвания по натовареност на магистратите от Националния център на щатските съдилища, което посещение се осъществява със съдействието на Фондация „Америка за България”. По време на посещението си двамата консултанти ще проведат срещи и разговори със съдии от различни съдилища на територията на страната,; ще присъстват на редовно заседание на Комисията по натовареност и ще се проведе на среща – кръгла маса, на която ще споделят своите впечатления, придобити от разговорите и срещите, както и ще отправят евентуално предложение за съгласие от наша страна да споделят опита на България и да популяризират метода и начина на изследване на натовареността на българските съдии в други страни . По време на посещението ще бъде подписан Меморандум за сътрудничество между ВСС и Националния център на щатските съдилища на основание решение на ВСС по Протокол № 50/06.11.2014 г.

С оглед недостатъчен административен капацитет на ВСС и необходимостта от човешки ресурс за осъществяване на изследването сред съдиите, се ползват външни експерти чрез проекта на ВСС, осъществяван в рамките на Норвежкия финансов механизъм.

В комисията се обсъждат и постъпващи актове от Гражданския съвет към ВСС имащи отношение към ресорната дейност на комисията, както и предложения от други организации.

По мярка № 20 - Осигуряване на пълна публичност, прозрачност и отчетност при осъществяване на дейностите, насочени към преодоляване на неравномерната натовареност в органите на съдебната власт

Всички дневни редове и всички протоколи, съдържащи решенията на комисията се публикуват на Интернет страницата на ВСС в раздел

„Решения на постоянните комисии”, подраздела на Комисията по натовареност. Публикуват се също така всички анализи, които комисията изготвя. Достъпен от Интернет страницата на ВСС е и Регистърът на командированите магистрати, създаден по инициатива на комисията, който се актуализира своевременно. В подраздела на комисията на интернет страницата са публикувани обръщение и указания към съдиите за попълване на он-лайн въпросниците за изследването на времевата тежест на разглежданите дела.

През 2014 г. комисията е провела няколко открити заседания, на които са канени всички членове на ВСС, министъра на правосъдието, магистрати от страната, представители на НПО и на съсловни професионални организации, а също и информационни медии. В такива открити заседания са представени: демо-версия на електронната web-базирана анкета, чрез която се извършва изследването на времевата тежест на разглежданите дела и Анализ на социално-икономическите фактори, оказващи влияние върху честотата и типа дела, завеждани в българските съдилища, изготвен от ЦИД.

В изпълнение на тази мярка, на заседанията на комисията присъстват стажанти по Програмата за провеждане на стаж в администрацията на ВСС, имаща за цел запознаване на студентите-юристи с дейността и функциите на ВСС и с работата на неговата администрация.

IV. КОМИСИЯ ПО ДИСЦИПЛИНАРНИ ПРОИЗВОДСТВА

Една от основните задачи на Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система е осигуряването на ефективно действащи контролни механизми за установяване и санкциониране на злоупотребата с правомощия и други проявени форми на корупционно поведение от страна на магистрати. Наличието на данни за корупционно поведение, както и злоупотреба със служебно положение от страна на магистрати е основание за търсене на дисциплинарна отговорност за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 4, т. 3 и т. 4 от ЗСВ /нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати /КЕПБМ/; действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт./

Основни приоритети на Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система, касаещи дейността на Комисия по дисциплинарните производства към ВСС е усъвършенстването на критериите и механизмите за установяване на дисциплинарните нарушения и на процедурите за налагане на дисциплинарни наказания с цел провеждане на уеднаквена, последователна и предвидима дисциплинарна дейност.

В тази връзка КДП отчита изпълнение по мерките, както следва:

По мярка № 21 - Подпомагане на ВСС при уеднаквяване на практиката по дисциплинарните производства.

По предложение на Комисия по дисциплинарните производства с решение на ВСС по протокол № 52/19.12.2013 г., бе създадена **Работна група за изработване на критерии (правила) при налагане на дисциплинарни наказания на магистрати**. Членовете на Работната група извършиха анализ на дисциплинарната практика на ВСС в периода 2009 - 2013 г. и постановените в тази връзка решения на Върховния административен съд. Във връзка с дейността на работната група и по предложение на КДП се проведеха срещи с административни ръководители и съдии от съдилищата по апелативни райони. Срещите се проведеха в периода 27.06.2014 г. – 25.07.2014 г. като на тях бяха обсъдени следните теми: 1. Действия на административния ръководител преди привличане на магистрата към дисциплинарна отговорност. Прилагане на мярката по чл. 327 ЗСВ; 2. Съдържание/мотиви на предложението за налагане на дисциплинарно наказание. Събиране на доказателства; 3. Осигуряване на възможност за упражняване на правото на защита на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице; 4. Натовареност на съответния орган на съдебната власт и индивидуална натовареност на привлеченото лице при ангажиране на дисциплинарна отговорност; 5. Съдържание на понятието „разумен срок” и критерии за установяването му; 6. Обстоятелства по чл. 309 ЗСВ. Смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства.

В тази връзка е изготвен Проект на Методика за дисциплинарна дейност на ВСС, публикуван на Интернет страницата на ВСС, като бе предоставена възможност на органите на съдебната власт да изпратят писмени становища и предложение по проекта. Проектът е обсъден и на Гражданския съвет към ВСС през месец септември 2014 г.

След разглеждане и обсъждане на проекта, Висшият съдебен съвет с решение по протокол № 60/11.12.2014 г. приема Правила за дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет.

С тях се урежда реда и критериите при провеждане на дисциплинарната дейност на ВСС при упражняване на правомощията му по прилагане разпоредбите на Глава шестнадесета от Закона за съдебната власт.

По мярка № 22 - Провеждане на срещи по апелативни райони на членовете на КДП с магистрати с цел обсъждане на дисциплинарната

дейност на ВСС и критериите при налагане на дисциплинарните наказания.

По предложение на Комисия по дисциплинарните производства се проведеха срещи с административни ръководители и съдии от съдилищата по апелативни райони. Срещите се проведеха в периода 27.06 - 25.07.2014 г., по предварително утвърден от Комисията график, както следва:

- 27.06.2014 г. /петък/ - гр. Пловдив;
- 04.07.2014 г. /петък/ - гр. Бургас;
- 11.07.2014 г. /петък/ - гр. Велико Търново;
- 18.07.2014 г. /петък/ - гр. Варна;
- 25.07.2014 г. /петък/ - гр. София.

На проведените срещи са обсъдени теми и въпроси, които са залегнали в основата на Методиката за дисциплинарната дейност на ВСС.

По мярка № 23 - Актуализиране на публичния Регистър на дисциплинарните производства, като при образуване на дисциплинарно производство се обявяват имената на вносителя на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и членовете на дисциплинарния състав.

КДП поддържа регистър, като при образуване на дисциплинарното производство се обявяват името на вносителя на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и членовете на дисциплинарния състав. Своевременно се вписват постъпилите и разгледани преписки, както и дисциплинарното нарушение, за което се налага дисциплинарно наказание, решенията на ВСС и ВАС. Регистърът на комисията дава възможност на всеки, който се интересува да се запознае с влязлото в сила решение за налагане на дисциплинарно наказание чрез препратка към решението, публикувано в Интернет страницата на Върховния административен съд.

КДП изготвя и публикува ежемесечни и годишни отчети за работата си, които съдържат и обобщена информация за образуваните и приключили дисциплинарни производства срещу магистрати и наложените дисциплинарни наказания по чл. 308, ал.1 от ЗСВ.

С цел избягване на непоследователната практика от страна на ВСС при разглеждане на различни дисциплинарни производства, образувани за сходни нарушения, се поддържа Регистър на дисциплинарните дела – достъпен за всеки от членовете на ВСС и съдържа данни за вносителя на предложението за налагане на дисциплинарно наказание, пълния текст на предложението, лицето, срещу което е внесено предложението, дисциплинарното нарушение, пълния текст на предложението на дисциплинарния състав, решението на ВСС и решения на ВАС.

В Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система са залегнали и мерки, имащи отношение към дейността на останалите комисии на Висшия съдебен съвет.

V. КОМИСИЯ БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

По мярка № 24 - Актуализиране на вътрешните правила и процедури за финансово управление и контрол, във връзка с принципа на добро финансово управление и осигуряване на икономичност, ефикасност и ефективност.

През първата половина на 2014 г. са приети изменения в Правилника за реда за съставянето и движението на счетоводните и свързаните с тях документи във ВСС приети са Правила за формиране и използване на средствата по централизирания фонд СБКО за подпомагане на магистрати и съдебни служители в органите на съдебната власт, както и са допълнени Вътрешните правила за организацията и дейността на комисия „Бюджет и финанси”. Одобрени са още указания до органите на съдебната власт във връзка с прилагане на ДДС № 14/30.12.2013 г., допълнена е Единната счетоводна политика на съдебната система и са приети Правила относно придобиването на хардуер и софтуер.

Отчетена е и невъзможността за прилагането на Правилата за определяне на индивидуалните основни заплати на съдии, прокурори и следователи и Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, поради недостатъчност на средствата в бюджета на съдебната власт. КБФ предлага да се предприемат действия за законодателни промени в тази посока с цели осигуряване на необходимите средства за съдебната власт, които да гарантират ръста на работната заплата на магистратите и допълнителното им материално стимулиране.

Отчетено е монтирането на 291 броя посттерминални устройства в 167 органа на съдебната власт към 01.12.2014 г.

Ежегодно ВСС утвърждава Въпросник за състоянието на системите за финансово управление и контрол в органите на съдебната власт. Данните се обобщават и анализират от КБФ и получените резултати се отразяват в Доклада за финансовото управление и контрол и вътрешния одит във ВСС за 2014 г., който предстои да се приеме през 2015 г.

По мярка № 25 - Въвеждане на програмно бюджетирание, усъвършенстване на оперативното планиране на процедурите при сключването на договори, отчитане и контрол.

Висшият съдебен съвет е бенефициент по проект на ОПАК „Въвеждане на модерни, надеждни и ефикасни процедури за планиране и

изпълнение на бюджета на съдебната власт”, с който се цели въвеждане на подхода за изготвяне на програмен и ориентиран към резултатите бюджет в органите на съдебната власт. Проектът следва да приключи до 04.09.2014 г. и през 2015 г. при изготвянето на проекта за бюджет за 2016 г. и бюджетните прогнози 2017г. и 2018г. ще бъде приложен принципа за изготвянето на програмен бюджет на съдебната власт.

VI. КОМИСИЯ ПУБЛИЧНА КОМУНИКАЦИЯ

Комисия „Публична комуникация“ и Дирекция „Публична комуникация и протокол“ съблюдават Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система, приета с протокол №12 от заседанието на ВСС, проведено на 28.03.2013г. В съответствие със зададената в т. 6 от Стратегията Медийна политика и в изпълнение на т.6.1. „Институционализиране на гражданския контрол“ и т.6.2 „Провеждане на целенасочена информационна политика, както и полагане на усилия по отношение на про-активна публична комуникация“, Комисия „Публична комуникация“ проведе през месец октомври среща със Съюза на българските национални електронни медии, като една от темите бе организиране и провеждане на съвместни информационни кампании за дейността на ВСС.

През месец декември се проведе втора годишна среща на експертите по връзки с обществеността от органите на съдебната власт, която е част от Годишната прокрама на КПК и е в изпълнение на заложения модел на ефективно взаимодействие между пресцентровете в органите на съдебната власт. В срещата взеха участие представители на Гражданския съвет към ВСС, Съюза на българските национални електронни медии и журналисти от БНР и вестник Стандарт. Беше създадена работна група за актуализиране на Медийната стратегия на съдебната власт, която ще бъде съобразена с раздела „Медийната политика” в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система. Започна работа и по идеен проект за унифициране на информацията на интернет страниците на съдилищата, в т.ч. обособяването на постоянни раздели свързани с етичните норми и противодействието на корупцията, който ще бъде обсъден в същия формат на следващата среща на експерти по връзки с обществеността от съдебната власт.

Обсъдено бе и своевременното изпращане на КПЕПК с копие до КПК на копия от публикации и предавания на регионалните медии, в които се съобщават данни, пораждащи съмнения за нарушаване Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

В изпълнение на т.6.3 от Стратегията - „Повишаване на обществената оценка за ефективността на работата на магистратите и

възвръщане на доверието в съдебната система“ по инициатива на КПК беше проведена една анкета сред магистрати и съдебни служители с цел установяване удовлетвореността от дейността на ВСС през 2013г. и правилното определяне на основните политики в работата на институцията. Втората анкета се провежда сред по-широк кръг целеви групи, и следва да е приключила в срок до 20.12.2014г. Анкетните карти бяха утвърдени след провеждане на работни срещи с представители на Гражданския съвет към ВСС.

По мярка № 26 – Провеждане на постоянен мониторинг на публикациите в медиите с оглед осигуряване на своевременна реакция отстрана на КПЕПК при наличие на такива, свързани със съмнение за корупция в съдебната система

Експертите от дирекция „Публична комуникация и протокол“ изготвят два пъти дневно бюлетин на публикациите свързани със дейността на ВСС и съдебната власт. В часовете 10.30, 13.00, 14.00, 16.00 и 17.00 се прави преглед на определени медии, с интерес към съдебната власт, в които често дадена тема се проследява в развитие и публикациите се обновяват и допълват в рамките на деня. Резултатът от мониторинга се докладва ежедневно/своевременно на представляващия ВСС и на председателя на комисия „Публична комуникация“. Утвърдена е практиката ежеседмично, на заседанията на комисия „Публична комуникация“ да се обсъждат всички публикации и други медийни изяви, отнасящи се до дейността на ВСС от изминалата седмица. Проследяват се публикациите по темите, включително в регионалните издания. При наличие на статии или интервюта, коментари и репортажи в електронните медии, свързани със съмнение за корупция в съдебната система, те се предоставят на КПЕПК своевременно по компетентност и се отразяват в протокола от заседанията на КПК.

През периода януари-декември 2014 г. в резултат на ежеседмичния мониторинг в оперативен порядък са предоставени на председателя на КПЕПК над 10 статии - вкл. тези, свързани с обществено значими случаи: казуса „Веселина Тенева“, интервю на заместник - главния прокурор Ася Петрова, в което бяха изнесени данни за оказано неправомерно въздействие от страна на Камен Ситнилски, срещата на съдия Петър Стоянов с Марио Николов, казусът „Веселин Пенгезов“, съмненията за оказан натиск върху съдията по делото на бившия министър-председател и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов, казусът „съдия Ченалова“ и др.

С решение на КПК по компетентност на КПЕПК са изпратени осем статии и два записа на телевизионни предавания. Осигурено е последващо проследяване на всички публикувани или излъчени материали по случаи,

по които КПЕПК се е самосезирала или е правила проверки - Веселина Тенева, Камен Ситнилски, Веселин Пенгезов и др. като цялата събрана информация е предоставена на Комисията.

По мярка № 28 - Провеждане на проактивна информационна политика за дейността на КПЕПК, посредством осигуряване на регулярна и своевременна информация за медиите, организиране на брифинги и срещи с журналистите и публикуване на прессъобщения на интернет страницата на ВСС.

Към 05.12.2014 г. в раздел „Пресцентър” на интернет страницата на ВСС са публикувани дванадесет прессъобщения свързани с дейността на КПЕПК. В четири от прессъобщенията за образувани или завършени дисциплинарни производства е описана предварителната работа на КПЕПК по казусите, с които са свързани. В отчета на представляващия ВСС за първото и второто тримесечие на 2014 г., представен на брифинг пред журналисти, бе отделено голямо място на дейността на КПЕПК. Посочено бе, че само през второто тримесечие на тази година е разгледала 118 преписки, и е отворила 4 пликове от антикорупционните кутии, изготвила е общо 114 становища за притежаваните нравствени качества от кандидати в конкурси за административни ръководители и първоначално назначаване. Като положителен резултат бяха отчетени приетите Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт изготвени във връзка с констатираната липса на единна и непротиворечива практика на местните етични комисии, както и поради липса на общи правила.

Местните етични комисии проявиха инициативност и изпратиха около 40 предложения, които бяха обобщени от експертите на Комисията. Проектът за изменение и допълнение на Правилата бе публикуван на Интернет страницата на ВСС и предоставен на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет за обсъждане и предложения по него. Едновременно с актуализирането на Вътрешните правила на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт, КПЕПК обобщи постъпилите 20 предложения за промени на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите.

Публикуваните прессъобщения в периода 19.06.2014г.-05.12.2014г. са свързани с приемането на Правилата за формирането, организирането и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт; представянето пред медии, представители на Гражданския съвет към ВСС и дипломати от държави членки на ЕС в България на системата за гласуване, чрез която се провеждат избори за административни ръководители в съдебната система с цел даване на ясен знак на широката

общественост, че ВСС осъществява открита, прозрачна и публична процедура по гласуване и гарантира сигурността на системата и на основните промени в Правилата за избор, които ВСС извърши след избора на главен прокурор на Република България през м.Декември 2012 година/, представянето на предприетите действия по изпълнение на препоръките от последния мониторингов доклад от 22.01.2014г. за напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка пред експертната мисия през месец септември тази година; представянето пред кандидатите за участие в конкурса за председател на ВКС на проекта на Становище на КПЕПК относно притежаваните от тях нравствени качества и последващото им представяне на брифинг пред журналисти, съобщение за образувана преписка от председателя на КПЕПК във връзка с репортаж в сутрешния блок на Би Ти Ви на 05.12.2014г.

През отчетния период чрез дирекция „Публична комуникация и протокол” са реализирани девет интервюта на председателя на КПЕПК г-н Ясен Тодоров -в сутрешния блок на БНТ, БТВ, БНР, две в коментарното предаване „Лице в лице” на БТВ и във в. „Стандарт”. Проведен е и разговор на г-н Тодоров с журналист от в. „Сега” по въпроси, свързани с работата на КПЕПК, точни цитати, от които са публикувани в статия, озаглавена „Кафето с магистрати винаги горчи”.

През второто полугодие на 2014г., са излъчени шест интервюта с председателя на КПЕПК - на 20 август са направени три интервюта за БНТ, БНР и Радио Фокус във връзка с представяне на системата за машинно гласуване, която се използва в процедурите за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и промяната в правилата за избор на административни ръководители, председател на ВКС, ВАС и главен прокурор. Повод е организирането по негова инициатива на представяне на системата за гласуване пред медии, представители на Гражданския съвет към ВСС и посланици на държави от Европейския съюз у нас.

На 23.09.2014г. г-н Ясен Тодоров е гост в предаването на адв. Мария Колева „Директно по правни въпроси“ - ТВ СКАТ, по темата „Избор на председател на ВКС, избор на властта или на демократичността?“. На 12.10.2014г. председателят на КПЕПК гостува в предаването, "ДИКОФФ" на Нова телевизия, а анонсираната тема бе „Зависима ли е независимата съдебна система. Морални казуси с шефа на етичната комисия Ясен Тодоров“. На 29.10.2014г. г-н Ясен Тодоров гостува в предаването „Лице в лице“ по Би Ти Ви по повод декларация на ВСС срещу Радан Кънев или "мафиотско течение" в правосъдието?

Анализът на медийния интерес в периода януари - декември 2014 г. към дейността на КПЕПК сочи, че най-интересни за журналистите са били етични казуси, свързани с публично известни представители на съдебната власт - Веселина Тенева, Камен Ситнилски, Петър Стоянов, Веселин

Пенгезов, Тони Гетов, кандидатите участвали в процедурата за избор на председател на ВКС, Румяна Ченалова и съмненията за неслучайно разпределение на дела в СГС. Комисията е направила всичко възможно, за да бъде работата ѝ по тези случаи напълно прозрачна, като се е съобразявала и с разпоредбите на чл. 313, ал.3 на ЗСВ.

По мярка № 29 - Разработване на информационни кампании за популяризиране чрез медиите и интернет страницата на ВСС на начините и средствата за подаване на сигнали за корупция.

На интернет страницата на ВСС има специален раздел „Превенция на корупцията”. Там всички потребители могат да намерят информация за функциите и правомощията на КПЕПК. В същия раздел гражданите могат да подават жалби и сигнали за корупционно поведение на магистрати по електронен път като за улеснение е публикуван и образец на сигнал във формати word и pdf.

На 16.04.2014 г. бе проведен Ден на отворените врати на ВСС, в който участваха над 60 ученика от столичните училища. Част от специално изнесената пред тях презентация бе посветена на начина, по който могат да се подават сигнали за корупция в органите на съдебната власт и на правомощията на КПЕПК и ВСС, свързани с подадените сигнали и жалби. На всички ученици бе раздадена и хартиена брошура, изготвена от експертите от дирекция „Публична комуникация и протокол” с информация по същите въпроси.

VII. КОМИСИЯ ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И СТАТИСТИКА

По мярка № 30 и № 31 - Усъвършенстване и внедряване на информационните технологии, унифициране на интернет сайтовете на всички органи на съдебната власт; Внедряване на единен интернет-портал, администриран от ВСС.

ВСС е бенефициент по проект “Електронно правосъдие - проучване и изграждане на единна комуникационна и информационна инфраструктура и единен електронен портал на съдебната власт” като на 27.12.2013г. е подписан договор рег.№ 13-33-2 по Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ в рамките на който по дейност 3 ще бъде разработен и предоставен за ползване шаблон за интернет страниците на съдилищата в рамките на единен портал за електронно правосъдие.

По мярка № 32 - Предприемане на действия за практическо въвеждане на електронното правосъдие, с произтичащите от това прозрачност, експедитивност на магистратските актове и спестяване на публични средства.

Пред първите шест месеца на 2014 г. Министерството на правосъдието предложи на ВСС за проект на „Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014 г. - 2020 г.”. Комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” активно се включи в обсъждането и редактирането на документа, включително и чрез участие в работни групи с МП. В проекта на Стратегията се направиха изменения, в съответствие с конституционния принцип за разделение на властите, с ясно разграничение на компетентностите и отговорностите на ВСС и МП в процеса на въвеждане на електронното правосъдие. Проектът на секторната стратегия беше предложен на ВСС и съгласуван по протокол № 23/5.06.2014 г.

В рамките на дейност 2 от Проект “Електронно правосъдие - проучване и изграждане на единна комуникационна и информационна инфраструктура и единен електронен портал на съдебната власт” ще бъдат направени анализи и изготвени предложения за детайлен обхват на основните изисквания за работа в условията на електронно правосъдие.

По мярка № 33 - Активно участие в Междуведомствения съвет, пускане в експлоатация на ЕИСПП.

ВСС с решение по протокол № 48/05.12.2013 г. определи 01.01.2014 г. за начален и 30.06.2014 г. за краен срок на поетапно въвеждане в реална експлоатация на обмен на данни между информационните системи на съдилищата и ядрото на ЕИСПП. Съставеният график за включване на съдилищата е спазен. През годината в работата на Междуведомствения съвет за ЕИСПП участва представителя на ВСС в съвета Румен Георгиев и експерти от дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика”.

По мярка № 34 - Модернизация на АИС – „Бюра Съдимост”.

Министерството на правосъдието изпълнява проект за модернизация на АИС „Бюра Съдимост”. В управлението по проекта е включен Светослав Неделчев, експерт в дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика” като координатор ИТ от страна на ВСС.

По мярка № 35 - Мониторинг и контрол на съдилищата по незабавното публикуване на съдебните актовете.

В изпълнение на решения на КПКИТС по протоколи 35/31.07.2008 г., 42/29.10.2009 г., 29/22.07.2010 г., съдилищата на всеки шест месеца уведомяват комисията за незабавното публикуване на съдебните актове. От направени проверки в сайтовете на съдилищата не са установени пропуски в приложението на чл.64 от ЗСВ. Комисия ПКИТС регулярно провежда мониторинг и контрол за незабавното публикуване на съдебните актове по сайтовете на съдилищата и в централния уеб базиран интерфейс (ЦУБИПСА).

По мярка № 36 - Въвеждане на електронно съхраняване на делата и преписките в органи на съдебната власт

В съдилищата понастоящем се създават и поддържат електронни папки на делата. Възможността за преминаването към изцяло електронни дела и преписки и работа с тях, ще бъде анализирана в изпълнявания от ВСС проект “Електронно правосъдие - проучване и изграждане на единна комуникационна и информационна инфраструктура и единен електронен портал на съдебната власт”.

VII КОМИСИЯ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС

По мярка № 37 - Изработване на проект на Методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища с цел създаване на единен подход при случайното разпределение на делата.

Иготвеният от КПУКИВИВСС проект на Единна методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища е приет от ВСС с решение по протокол № 45/14.11.2013 г. Съгласно същото решение проектът е изпратен на Гражданския съвет към ВСС за становище и одобрение в едномесечен срок и е публикуван на интернет страницата на ВСС за допълнителни становища и предложения от органите на съдебната власт в същия срок. На заседанието, проведено на 18.11.2013 г., КПУКИВИВСС е разгледала становището на сдружение „Център на НПО в Разград” по Правилата за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища и Методика по приложението на принципа за случайното разпределение на делата. Същото е препратено на Гражданския съвет към ВСС. В становището се

поставя основен дискуссионен въпрос: необходимо ли е да се изработва методика по приложението на принципа за случайното разпределение на делата в съдилищата? Изразява се мнението, че е достатъчно да се приемат единните правила за прилагане на чл. 9 от ЗСВ при разпределението на съдебните дела и преписки във всички органи на съдебната власт. Прави се предложение включеният в методиката текст да се включи в правилата (разработени от КПКИТС) и др.

Единната методика е приета с Решение на ВСС по Протокол № 57 от 04.12.2014 г.

По мярка № 38 - Упражняване на системен контрол по спазването на принципа за случайното разпределение на делата

При обсъждането на актовете на ИВСС за извършени проверки в органите на съдебната власт КПУКИВИВСС внимателно следи за наличието на констатации относно установени нарушения или съмнения за заобикаляне на принципа за случайно разпределение на делата.

Следва да бъдат посочени приетите с решения на ВСС по протокол № 24/12.06.2014 г. Информация от Инспектората към Висшия съдебен съвет за констатирани голям брой самоотводи на съдии по наказателни дела на Районен съд гр. Плевен през 2013 г. и анализ на административния ръководител на Районен съд гр. Плевен на постановените отводи по наказателни дела в съда за периода 2012 г. – 2013 г., и Анализ на установени през 2013 г. случаи на подаване на множество идентични иски молби с цел заобикаляне на принципа за случайно разпределение на делата в окръжните съдилища.

VIII. КОМИСИЯ СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

По мярка № 39 - Анализ на щатната численост на съдебната администрация в органите на съдебната власт, с оглед преразпределението на магистратските бройки, натовареността на съдебния орган и съотношението между броя на съдебните служители отнесено към броя на магистратите по щат.

Анализ като стратегически документ не е изработен от комисия „Съдебна администрация” на ВСС до настоящия момент, но и не такава е било разбирането при идентифициране на мярката.

Тъй като срока за изпълнение на мярката е постоянен, то следва да се има предвид, че при всяко постъпило искане за съгласие относно обявяване на конкурс или преназначаване на съдебен служител, както и при извършване на трансформация на длъжности, се прави индивидуален анализ за всеки един случай при преценка и съобразяване на

съотношението на брой служители общо и магистрати при средно съотношение, както и натовареността по щат спрямо средната за страната.

По мярка № 40 - Оптимизиране на щатната численост на съдебната администрация, с оглед планираната реформа на съдебната карта

Изпълнението на тази мярка е обвързано с изпълнението на Годишната програма на ВСС за 2014год. Напредъка по изпълнение на мярката е започнало с осъществената реформа на военните съдилища. Както е известно, ВСС със свое решение по протокол №6 от 06.02.2014год. закрива Военен съд – Плевен и Военен съд – Варна, считано от 1 април 2014 г. и съответните им прокуратури и определи границите на съдебните райони и съответните правоприемници. Закриването на тези два съда е съпроводено и с оптимизиране на съдебната администрация. С решение на ВСС е възложено на Комисия „Съдебна администрация“ да подготви проект за решение на ВСС при възможност за преназначаване и за съкращаване на съдебните служители в закриваните военни съдилища и прокуратури по реда и на основание чл. 30, ал.1, т. 3а и чл.343, ал. 2 от ЗСВ. За изпълнение на решението са изискани необходимите информации от административните ръководители на военните съдилища във Варна и Плевен. След извършен анализ на щатната численост и поименна информация за съдебните служители, със свое решение по протокол №3/17.01.2014год. комисия „Съдебна администрация” приема работен проект на предложение за реструктуриране на съдебната администрация, за обсъждане на което са поканени председателите на Окръжен, Районен и Военен съд гр. Плевен във връзка с предложението за реструктуриране на съдебната администрация относно предстоящо закриване на военните съдилища във Варна и Плевен.

В изпълнение на решение на комисията от същата дата са изискани становища от председателите на Окръжен съд гр. Варна и на Районен съд гр. Варна във връзка с предложен работен вариант за разпределение на бройки, длъжности и служители в съдилищата от Военния съд гр. Варна. От Окръжен съд гр. Варна е получено писмо, с което административното ръководство на съда изразява положително становище и приема направеното предложение за разпределение на съдебни служители от ВС-Варна. В изпълнение решение на комисия „Съдебна администрация“ от 22 януари 2014 г. е поискано допълнително становище от председателя на Районен съд гр. Варна, от което да е видно дали направените предложения са съгласувани със служителите от Военния съд. В резултат на това е получено допълнително писмо от председателя на Районен съд гр. Варна - изх. № 1П-256/24.01.2014 г., с което уведомява комисията, че е проведена среща със служители от Военен съд гр. Варна, включени в цитираното по-горе предложение, и че те са заявили съгласие да бъдат преназначени на посочените в предложението длъжности. В резултат на извършеното,

комисия „Съдебна администрация” предлага на ВСС да вземе решение за промени в щатните числености в съответните органи на съдебната власт и конкретни преназначения. Изпълнението на тази мярка продължава и с оглед предвидената реформа и на районните съдилища залегнала в Годишната програма на комисия по натовареност на ВСС. Реформата на районните съдилища е заложена като мярка в Националната програма за реформа Европа 2020, където е предвидено нейното реализиране да бъде осъществено през 2015 г.

По мярка № 41- Провеждане на периодични проверки по места на органите на съдебната власт за осъществяване на мониторинг и контрол относно спазване на изискванията, определени с решения на ВСС и произтичащи от компетенциите на КСА.

Мярката е текуща и се изпълнява целогодишно. Периодични проверки по места на органите на съдебна власт се извършват от определени с решения на комисия „Съдебна администрация” нейни членове. Такива проверки до момента са извършвани в Районен съд – гр.Червен бряг, гр.Раднево, гр. Видин, гр. Берковица, гр. Хасково, гр. Кърджали, гр. Бяла Слатина и др.

По мярка № 42 - Усъвършенстване на критериите за определяне броя на съдебните служители в органите на съдебната власт по предложения на съответните административни ръководители и в рамките на утвърдения бюджет, с оглед оптимизиране на тяхната работа и при утвърждаване на конкурсното начало.

Решенията на комисията в тази насока в голяма степен са зависими от активността и инициативността на административните ръководители на органите на съдебната власт. Решенията са зависими и от решенията на комисия «Бюджет и финанси», с оглед финансовата обезпеченост. Редом с това комисия «Съдебна администрация» на ВСС е пряко ангажирана с конкретни трудови казуси възникващи в различни органи на съдебната система, както свързани с конкурсното начало, така и по различни трудови спорове.

По мярка № 43 - Преодоляване на проблемите, свързани с оптималното управление на човешките ресурси, както и неравномерното разпределение на съдебните служители спрямо броя на магистратите в органите на съдебната власт в условията на партньорство с останалите комисии на ВСС, неправителствения сектор, професионалните организации на съдебните служители, административните ръководители и др.

Изпълнението на мярката е постоянно. Дейността на комисията се осъществява в условията на тясно сътрудничество с комисиите на ВСС,

приоритетно с комисия «Бюджет и финанси», както и Комисията по анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт към Висшия съдебен съвет, комисия „Правни въпроси” и др.

Комисията разглежда и обсъжда различни предложения идващи от посока на неправителствения сектор, като особено активно в това отношение е Сдружение „Център на НПО в Разград”. Предложенията на Гражданския съвет към ВСС също са обект на интерес от страна на комисията, като намират трайно отражение в нейните решения.

На заседание на комисия „Съдебна администрация” проведено на 05.11.2014год. бяха поканени и присъстваха заместник директора на Националния институт по правосъдие, както и председателя на Националното сдружение на съдебните служители. На съвместната среща Г-н Пашкунов и г-жа Илиева запознаха членовете на комисията с учебните програми за обучение на съдебната администрация, които Националния институт за правосъдието и Националното сдружение на съдебната администрация организират, справка за обученията на съдебните служители през 2014 г., както и планираните обучения на съдебните служители през 2015 г., включително и по ОПАК. С решение на комисията по протокол №50 от 05.11.2014год. изложената информация е приета, както и предложено на НИП и НССС да проучат възможността за провеждане на обучение за съдебни служители по теми, свързани с правото, правната терминология, начално юридическо обучение /право за неюриссти/. Взето е и решение представители на Комисия „Съдебна администрация” да участват при разработване на програми за повишаване квалификацията на съдебните служители.

По мярка № 44 - Организиране и провеждане на периодични срещи по апелативни райони с административни ръководители, съдебни администратори и административни секретари за обсъждане на проблеми, свързани с кадровата обезпеченост със съдебни служители, както и по въпроси, свързани със стратегическите политики на ВСС и тези, изискващи методическа подкрепа от страна на ВСС към съдебните органи.

Дейността е с постоянен срок и през изтеклата година такива срещи са проведени в апелативен район гр.Пловдив и гр.Велико Търново.

На 16-17 май 2014 година се проведе съвместна среща на членовете на Комисия „Съдебна администрация”, представители на Комисия „Бюджет и финанси” и Комисия по предложенията и атестирането с Апелативен съдебен район гр. Бургас.

На срещата със съдебните администратори, административни секретари и главни счетоводители бяха обсъдени актуални теми касаещи :

1. Кадрови проблеми във връзка с приложението на новоприетия Правилник за съдебната администрация, публикуван в ДВ бр.8 от 28.01.2014 г.

2. Обсъждане на предложена от дирекция „Съдебни кадри и конкурси на магистрати” - нова форма на поименно щатно разписание, допълнена с нови реквизити, носещи информация за пола м/ж на магистратите; ранг на магистратите съгласно чл.233 от ЗСВ и вида на колегията, в която са магистратите.

3. Отразяване допълнителните възнаграждения на съдии-изпълнители и съдии по вписванията в поименните щатни разписания, съобразни с приложението на Заповед № ЛС-И- 629/14.08.2012 г. на Министерство на правосъдието, с която са определени основните месечни заплати на тези длъжности при районните съдилища; при Софийски районен съд; размера на допълнителното възнаграждение на съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители, назначени на длъжност „Ръководител”, както и този за придобит ранг. Обърнато бе внимание на съдебните администратори и административни секретари при изготвянето на поименните щатни разписания да се съобразяват и с окръжно писмо до председателите на районните съдилища с изх.№11-00-684/14.11.2011 г. на МП,с което изрично се указва, че съгласно нормативната уредба допълнителното възнаграждение за „ръководител”, в определен размер не следва да се счита за съставна част на основната заплата за съответната длъжност и следователно върху него не следва да се начислява процент за придобит трудов стаж на ДСИ СВ.

4. Попълване Регистъра за командированите съдии, прокурори и следователи и изпращане на справката ежемесечно, независимо дали има или не движение през настоящия месец.

По мярка № 45- Осигуряване на публичност и прозрачност при осъществяване на действията насочени към подобряване дейността на администрацията в органите на съдебната власт.

Работата на комисия «Съдебна администрация» на ВСС се осъществява при стриктно спазване на принципите за публичност, прозрачност и отчетност. На интернет страницата на ВСС, в подраздел „Решения на постоянните комисии” се публикуват всички дневни редове и протоколи от заседанията на комисията. На същото място се откриват годишните отчети за дейността на комисията, както и изработения Анализ по Апелативни райони на съдебната администрация и оптимизиране на щатовете в съдилищата.

В изпълнение на принципа за публичност, на заседания на комисия „Съдебна администрация” присъстват стажанти в администрацията на ВСС, които са студенти по „Право” III и IV курс.

Както вече бе отбелязано Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” (КПЕПК) има водеща роля при реализирането на Стратегията, поради което основните мерки предвидени в План – графика са възложени на нея.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 26/19.06.2014 г. приема Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Следва да се отбележи, че проектът на Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт е изготвен въз основа на получените над 40 предложения от комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт.

Водени от желанието за по-голяма публичност и прозрачност на своята дейност, КПЕПК предостави проекта на Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет за обсъждане и предложения по него.

В тази връзка е постъпило становище от Сдружение „Център на НПО в Разград”, съдържащо конкретни предложения по проекта на Правилата.

КПЕПК с решение по протокол № 20/26.05.2014 г. одобри идеята на Сдружение „Център на НПО в Разград” за подобряване структурата на документа и създаде раздели и глави със съответни наименования. На същото заседание е приет окончателният проект на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Отчитайки важната роля на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт КПЕПК се стреми да създаде ефективни и работещи правила, които да улеснят дейността им. За целта в новите Правила ясно е посочен начинът, по които се формират комисии по професионална етика към съответния орган на съдебната власт, техните правомощия, както и организацията на работата и дейността им. В тях се съдържа и информация за организацията и дейността по водене и поддържане на регистъра за извършените проверки от местните етични комисии.

КПЕПК възприе предложенията на местните етични комисии при наличие на поведение от страна на магистрат, за който има основания за извършване на проверка, същата да бъде извършвана от комисия по професионална етика, сформирана в горестоящия съдебен орган.

Тази промяна се наложи, за да бъде избегнато противопоставяне между магистрати от съответната прокуратура или съд, което на практика създава предпоставки за влошаване на микроклимата и отношенията

между магистратите.

По този начин се гарантира, в по-голяма степен тяхната безпристрастност и непредубеденост, а това би способствало и за запазване на добрите взаимоотношения в колектива.

Нов момент при извършването на проверките е изслушването на автора на сигнала и магистрата, срещу когото се води проверката.

Също така КПЕПК обмисля да бъде разработен механизъм за периодична отчетност и обмен на информация между нея и комисиите по професионална етика по места.

Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт са публикувани на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията” и в раздел „Вътрешни актове на ВСС”.

С приемането на Правилата бяха отменени Правилата за организация и дейността на Комисиите по професионална етика, приети с решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 4/03.02.2011 г., изменени с решение на ВСС по протокол № 15/27.04.2011 г., както и вътрешните правила, приети на основание т.20 от същите.

Приемането на единни правила се налага, с цел да бъде уеднаквена практиката на местните етични комисии при изготвяне на становища и при извършване на проверки.

КПЕПК и комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт осъществяват пряк и непосредствен контрол по прилагането и спазването на Кодекса за етично поведение на българските магистратите, който се приема като основен инструмент за утвърждаване на почтеност и морал в съдебната система.

Едновременно с актуализирането на правилата на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт, Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 17/28.04.2014 г. отправя молба към местните етични комисии за предоставяне на предложения и идеи по него.

В отговор на молбата на КПЕПК са получени над 20 предложения, които са обсъдени на заседание на Комисията, проведено на 23.06.2014 г. В тази връзка следва да се отбележи, че Комисията приема предложенията на Окръжен съд – гр.Търговище, Върховна административна прокуратура, Апелативен съд – гр.Бургас и Окръжна прокуратура – гр.Добрич.

КПЕПК с решение по протокол № 32/28.06.2014 г. приема измененията и допълненията на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите. Примерният образец е публикуван на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”.

Предвид гореизложеното и с цел осигуряване условия за по-голяма прозрачност в дейността на правораздавателните органи и повишаване на обществената оценка за ефективността в тяхната работа КПЕПК насочи своята дейност към разнообразяване формите на взаимодействие със специализирани държавни органи и структури на гражданското общество с насока на дейност – професионална етика и превенция на корупцията.

Във връзка с писмо от заместник министър – председателя на координация на европейските политики и институционалните въпроси относно Интегрирана стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, с решение по протокол № 61/17.12.2014 г. на ВСС в състава на междуведомствена работната група, която следва да изработи структурата, начина на изработване на мерки, тяхното внедряване, отчитане и измерване на резултата, са включени следните членове на ВСС: Ясен Тодоров, Соня Найденова – представляващ ВСС, Милка Итова и Румен Боев – резервен член.

Успешната борба с корупцията трябва да се води чрез предприемане на енергични антикорупционни мерки, които да се съчетават с мерки за повишена прозрачност в действията на съдебната власт. Усилията в тези посоки са гарант за възвръщане и повишаване общественото доверие и оценка за ефективността на работата на съдебните органи.

Реализирането на мерките, заложи в План – графика по изпълнението на Стратегията за превенция и противодействия на корупцията в съдебната система, утвърждаването в ежедневието на магистратите, членовете на ВСС и инспекторите от Инспектората към ВСС на Правилата за етично поведение, прогласени в новия Етичен кодекс, срочното и качествено решаване и произнасяне по жалбите и сигналите на гражданите и юридическите лица при нулева толерантност към нарушителите са само част от постоянната дейност на Висшия съдебен съвет.

Изпълнението на антикорупционната стратегия не е еднократен акт. ВСС се стреми да създаде условия за формиране на нетолерантност към корупционните практики в съдебната система от страна на гражданите и условия за тяхното активно участие в предотвратяването и разкриването на такива явления в съдебната система, както и ефективно действащи контролни механизми за установяване и санкциониране на злоупотреба с правомощия и други форми на корупционно поведение от страна на магистрати.

Заложените в Стратегията мерки за превенция и противодействие на корупцията в съдебната са насочени към повишаване на общественото доверие на българските граждани към правовия ред в държавата, към органите на съдебната власт и ВСС. Корупцията не трябва да е пречка пред правораздаването, за върховенството на закона и върховенството на

правата на човека, прозрачността, отчетността, ефективността. Правото и достъпът до правосъдие е конституционно право на българските граждани и не се свежда само до качеството на правораздаването, а е пряко свързано с подобряването на качеството на техния живот.

Оценката за изпълнението на Стратегията за превенция и противодействие и корупцията в съдебната система за 2014 г. е приета с решение на ВСС по протокол № 17 от 02.04.2015 г.